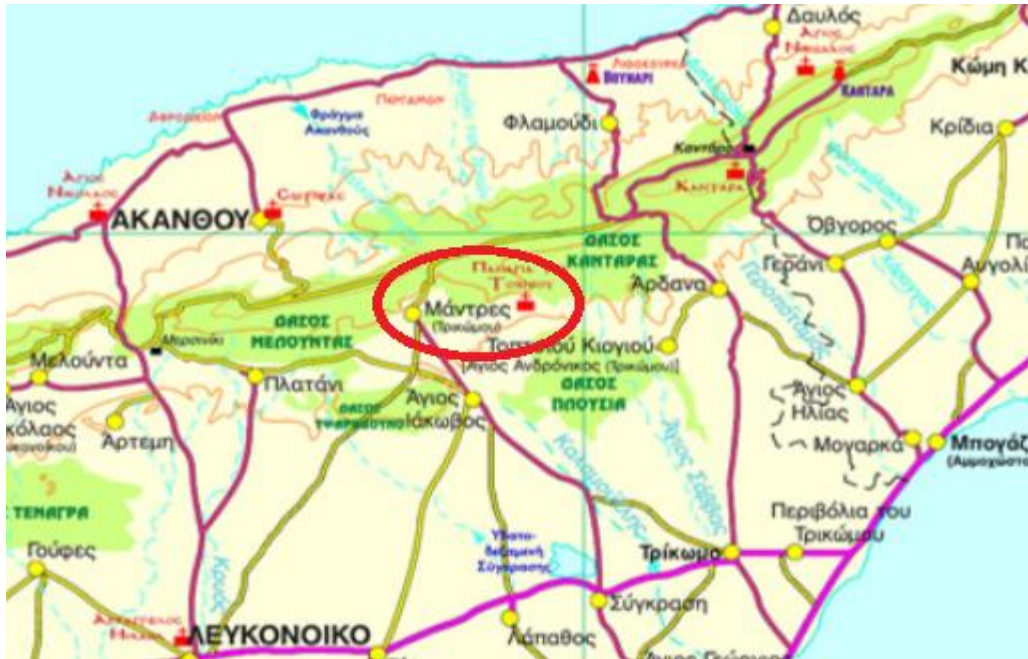

Μάνδρες Αμμοχώστου

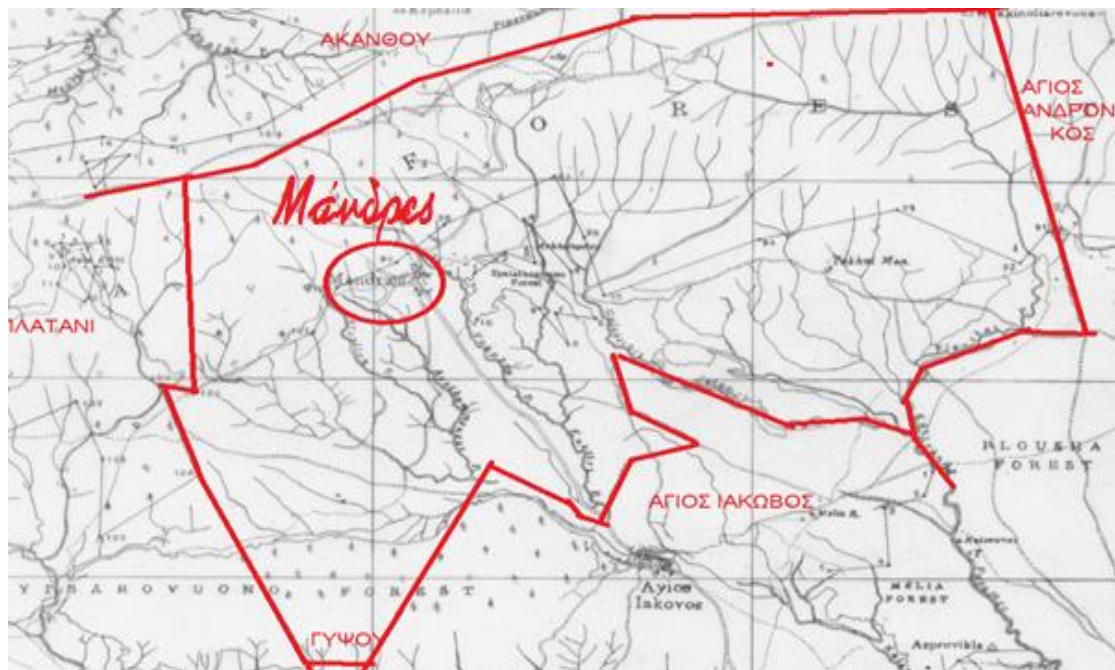
Οι Μάνδρες Αμμοχώστου, ένα εξολοκλήρου Ελληνικό χωριό, βρίσκεται στη νότια πλευρά της οροσειράς του Πενταδάκτυλου οικοδομημένο σε υψόμετρο τριακοσίων πενήντα μέτρων πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας, στους πρόποδες του δάσους της Καντάρας.

Η εξαιρετική τοποθεσία του χωριού με θέα τον κάμπο της ανατολικής Μεσαορίας, τον κόλπο της Αμμοχώστου, την ίδια την πόλη της Αμμοχώστου, την κωμόπολη Τρικώμου μέχρι και το Μπογάζι του Τρικώμου συνθέτουν ένα υπέροχο θέαμα.

Βόρεια συνορεύει με την Ακανθού και το δάσος Καντάρας, ανατολικά με το χωριό Άρδανα και το τ/κ χωριό Άγιος Ανδρόνικος, νότια με το τ/κ χωριό Άγιος Ιάκωβος, νοτιοδυτικά με ένα μικρό μέρος του χωριού Γύψου και δυτικά με το τ/κ χωριό Πλατάνι.

Η έκταση που περικλείεται στα όρια του χωριού ανέρχεται στις 13843 σκάλες (παλαιό σύστημα μέτρησης). Από αυτές :

- 8.645 σκάλες αποτελούν τη δασική και χαλίτικη γη,
- 5.121 σκάλες την ιδιωτική γη που ανήκει σε Ελληνοκύπριους και
- 77 σκάλες σε Τουρκοκύπριους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι παρόλο που τρία από τα γειτονικά χωριά είναι Τουρκοκυπριακά οι σχέσεις των Μανδριτών με τους τουρκοκύπριους γείτονες τους του Αγίου Ιακώβου ήταν πάντοτε φιλικές και χωρίς οποιοδήποτε πρόβλημα, αλλά με τους τουρκοκύπριους των χωριών Άγιος Ανδρόνικος και Πλατάνι δεν διατηρούσαν οποιαδήποτε σχέση.

Σύμφωνα με έγκυρες πληροφορίες από παλαιότερους κατοίκους του χωριού και γραπτές μαρτυρίες από φορολογικούς καταλόγους του 1800, πρώτος κάτοικος και ιδρυτής του χωριού μας ήταν ο Αλέξης Μούζουρος,

από τον Άγιο Γεώργιο Τσερέ. Ο Αλέξης έκτισε τη Μάνδρα των κοπαδιών του στη θέση που βρίσκεται σήμερα το χωριό μας, από τον οποίο πήρε και το όνομα του με την αρχική ονομασία Μανδρ'αλέξη δηλ. Μάνδρα του Αλέξη και στη συνέχεια Μάνδρες. Για την ύπαρξη του χωριού Μανδραλέξη γίνεται αναφορά στα κατάστιχα της Ιεράς Αρχιεπισκοπής για πρώτη φορά το έτος 1744.

Επίσης υπάρχει και η εκδοχή ότι το χωριό χρονολογείται από τα μεσαιωνικά χρόνια. Η εκδοχή αυτή δεν ευσταθεί γιατί το χωριό που σημειώνεται στον μεσαιωνικό χάρτη του 1573, με το όνομα Μάνδρα, βρίσκεται βόρεια της οροσειράς του δάσους Καντάρας, στην περιοχή των Τζεφαλών Ακανθούς, όπου υπήρχε αρχαίος οικισμός ο οποίος εγκαταλείφθηκε με την πάροδο του χρόνου και δεν αφορά το χωριό μας Μάνδρες.

Από την ίδρυσή του επί τουρκοκρατίας, το χωριό διοικητικά υπαγόταν στο διαμέρισμα Μεσαορίας. Αργότερα, το 1880 επί Αγγλοκρατίας συμπεριελήφθη στα χωριά του διαμερίσματος Καρπασίας. Οι Άγγλοι ως οι νέοι κατακτητές του νησιού, το 1882, καθιέρωσαν για το χωριό το όνομα «Μάνδραις». Με την κατάργηση των διαμερισμάτων παρέμεινε ως χωριό της επαρχίας Αμμοχώστου. Σύμφωνα με την τελευταία, πριν την τούρκικη εισβολή απογραφή πληθυσμού του 1973, στις Μάνδρες κατοικούσαν 354 άτομα, 190 άνδρες και 164 γυναίκες.

Η πληθυσμιακή εξέλιξη του χωριού έχει ως ακολούθως :

Έτος : 1800 (Τουρκ. κατοχή)	φορολογούμενοι : 6
1825 (Τουρκ. κατοχή)	φορολογούμενοι : 9

1841 (Τουρκ. κατοχή)	φορολογούμενοι : 12		
1862 (Τουρκ. κατοχή)	Κάτοικ.: 75	Άνδρ.: 47	Γυν. 28
1881 (Αγγλ. κατοχή)	127	63	64
1891 (Αγγλ. κατοχή)	145	73	72
1901 (Αγγλ. κατοχή)	180	104	85
1911 (Αγγλ. κατοχή)	189	108	97
1921 (Αγγλ. κατοχή)	205	134	128
1931 (Αγγλ. κατοχή)	296	155	134
1946 (Αγγλ. κατοχή)	371	96 οικογένειες	
196.Κυπρ. Δημοκρατία	398	201	192

Η εκκλησία του κατεχόμενου χωριού μας, είναι αφιερωμένη στον Άγιο Μάμα, και βρίσκεται στο μέσο του χωριού, το οποίο απέχει από την πόλη του Βαρωσιού είκοσι δύο μίλια, δηλ. τριάντα πέντε περίπου χιλιόμετρα.

Επίσης, γύρω από το χωριό υπάρχουν εξωκλήσια αφιερωμένα :

- Στην Αγία Ειρήνη,
- Στην Αγία Παρασκευή,
- Στον Άγιο Ανδρόνικο,
- Στον Άγιο Θεόφιλο,
- Στον Αρχάγγελο
- Στην Παναγία τη Γαλακτινή.
- Το σημαντικότερο όμως εκκλησιαστικό μνημείο μας, βρίσκεται στην ανατολική περιοχή του χωριού μας και είναι το μοναστήρι της **Παναγίας του Τοχνιού**, στην αυλή του οποίου υπάρχει ένα

κυπαρίσσι από τα γηραιότερα δένδρα του νησιού μας, γνωστό στους κατοίκους της περιοχής ως “ο τεπάρισσος” .

ΤΟ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ της παναγιας ΤΟΥ ΤΟΧΝΙΟΥ

Οι περισσότεροι κάτοικοι του χωριού, γεωργοί και κτηνοτρόφοι, άνθρωποι φιλήσυχοι, φημισμένοι για την καλοσύνη και την φιλοξενία τους. Τα κύρια προϊόντα του χωριού σιτάρι, κριθάρι, χαρούπια, λάδι, μέλι

γνήσιο και εξαιρετικής ποιότητας από τους ανθούς των αγριολούλουδων και του θυμαριού, καθώς και γαλακτοκομικά προϊόντα.

Με την ανακήρυξη της Κυπριακής Δημοκρατίας το 1960, οι συνθήκες ζωής καλυτέρευαν και ανήλθε το βιοτικό επίπεδο των κατοίκων. Είχε καθημερινή συγκοινωνία με τα μεγάλα αστικά κέντρα και αρκετοί κάτοικοι εργάζονταν στην πόλη του Βαρωσιού σε διάφορα επαγγέλματα.

Τα παιδιά μετά την αποφοίτηση τους από το δημοτικό σχολείο του χωριού παρακολουθούσαν μαθήματα ανώτερης και ανώτατης εκπαίδευσης τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό και ως εκ τούτου αρκετοί συγχωριανοί μας κατέχουν υψηλά αξιώματα σε όλες τις Κυβερνητικές, Εκκλησιαστικές, Ιατρικές, Δικαστικές, Τραπεζικές, Εκπαιδευτικές, Αστυνομικές Αρχές και άλλες ιδιωτικές υπηρεσίες.

Δυστυχώς, η τούρκικη εισβολή του 1974, δια της βίας σταμάτησε την πρόοδο και την ανάπτυξη του χωριού μας αφήνοντας έκδηλα τα σημάδια της καταστροφής με πέντε αγνοούμενους και δυο πεσόντες στα πεδία των μαχών. Παράλληλα οι εισβολείς εξανάγκασαν όλους τους κατοίκους να εγκαταλείψουν το χωριό και τις πατρογονικές εστίες τους και να αναζητήσουν ασφάλεια και διαμονή διασκορπισμένοι σε όλες τις ελεύθερες περιοχές του νησιού μας, αναμένοντας καρτερικά την ώρα της πολυπόθητης επιστροφής.

Κυριάκος Παπαδημητρίου

Μάνδρες Αμμοχώστου